

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság
57.Pf.638.812/2017/5

PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG GAZDASÁGI CSOPORT 2.	
FŐLAJSTRÓMSZÁM KEZDŐÍRATON:.....	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett: 2018 APR 06.	
PÉLDÁNY:.....IV.....	
MELLÉKLET:.....KÖZTÜK:.....	
FŐLAJSTRÓMSZÁM: 300720/16	
UTÓÍRATON:.....	

PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍR. TÁJÉKOZTATÓ IRODA	
ÜGYSZÁM KEZDŐÍRATON:.....	
ÉRKEZÉS MÓDJA: POSTÁN / E-MAILLEN / GYŰJTŐLÁDÁBA / SZEMÉLYESEN / FAXON	
ÉRK.: 2018 -04- 0 6	
PÉLDÁNY:.....FELZET:.....	
MELLÉKLET:.....KÖZTÜK:.....	
ÜGYSZÁM: UTÓÍRATON:.....	

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság

a) által képviselt
MKB-Euroleasing Autonitel Zrt. (1022 Budapest, Bimbó út 56.) felperesnek -

a Dr. Léhner Ügyvédi Iroda (1093 Budapest, Boráros tér 3. III/9., eljáró ügyvéd: dr. Léhner Zsuzsanna) által képviselt

.....) alperes ellen -

kölcsön megfizetése iránt indított perében a Pesti Központi Kerületi Bíróság Gazdasági Csoportja által 2016. szeptember 23. napján meghozott 18.P.300.720/2016/13. számú ítélet ellen az alperes által 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Az alperes mentesíti az elsőfokú perköltség felperes részére történő megfizetése alól.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 144.980 azaz Száznegyvennégyezer-kilencszáznyolcvan Ft együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak külön felhívásra 154.600 azaz Százötvennégyezer-hatszáz Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

INDOKOLÁS:

A Filease Zrt. és 2007. június 11-én változó törlesztésű svájci frank alapú kölcsönszerződést kötöttek. A kölcsönszerződés szerint a kölcsön összege 2.610.234 Ft, a devizanem svájci frank, a törlesztőrészek száma 96, a fizetési gyakoriság 1 hónap. A Filease Zrt. (névváltozás folytán: MKB-Euroleasing Autólízings Zrt.) a szerződésből eredő követelését 2008. május 17-én a felperesre engedményezte. A felperesi jogelőd és az alperesi jogelőd a szerződést 2009. áprilisban és júliusban módosították, majd az alperes 2010. augusztus 24-én átvállalta ..

kölcsönszerződésből eredő tartozását. A felperes a 2014. évi XXXVIII. törvény (DHI tv.)

alapján az alperessel elszámolt. Az alperes 2015. júliustól nem fizette a részleteket, ezért felperes a szerződést 2015. október 5-én felmondta, a felmondás 2015. október 9. napján hatályosult.

A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését 1.933.034 Ft és annak 2015. október 10. napjától a mindenkorl jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Előadta, hogy a felmondás napján fennállt tartozás 15.182 Ft lejárt, esedékessé vált 2015. szeptemberi ügyleti kamattartozás, 5.692 Ft 2015. szeptemberig integrált casco- és csekkdíj, 774.181 Ft továbbvitt kamat, 26.509 Ft lejárt, esedékessé vált 2015. augusztusi és szeptemberi ügyleti tőketartozás, 562.032 Ft felmondással esedékessé vált tőketartozás, 495.233 Ft átértékelési különbözet, 52.205 Ft lezárási alapidj és 2.000 Ft felmondási díj.

Az alperes érdemi ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását. Hivatkozott arra, hogy a Pp. 164. §-a alapján a felperes terhére esik a tartozás részletes összegszerű levezetésének bizonyítása. Előadta, hogy a felperes keresetéből és annak mellékleteiből sem derül ki konkrétan az, hogy az általa követelt összeg a jelen per alperesével szemben miért a megjelölt összeg. A keresetben megjelöltek - még a csatolt mellékletek tanulmányozását követően is - alkalmatlanok arra, hogy az alapján az alperes vagy a bíróság ellenőrzést végezzen. Nincs feltüntetve sem a felperesi pénzfolyósítás, sem az alpereshez köthető törlesztések, az alkalmazott kamatlábak, nincs tisztázva a különbség az alapkamat és a változó kamat között. Nem derül ki az elszámolásból, hogy a futamidő kezdetétől az adós befizetéseit hogyan és mire számolta el a felperes, a törlesztőrészleten belül milyen volt a Ptk. 293. §-a szerinti arány, a költség, a kamat és a tőke vonatkozásában, és hogyan változott a tőketartozás hónapról hónapra. Az alperes hivatkozott arra is, hogy a szerződés az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiba ütközik, ennél fogva semmis. Állította, hogy a kölcsönszerződés sem a kölcsön összegét, sem a törlesztőrészletek összegét nem határozta meg. A szerződésben a kölcsönösszeg devizában nem szerepel és a szerződés nem tartalmaz olyan számítási módot sem, amely által a kölcsön összege minden kétséget kizáróan meghatározható lenne. A felperes nem határozta meg a törlesztőrészletek devizaösszegét sem és nem rögzített olyan számítási módot, amellyel az esedékességkor fizetendő törlesztőrészletek kiszámíthatóak lettek volna.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.933.034 Ft-ot, és ezen összeg után 2015. október 10. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félev első napján érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi kamata, továbbá 212.629 Ft perköltséget. Indokolásában rámutatott, hogy tényként, egyértelműen megállapítható, nyilvánvaló semmisséget hivatalból nem észlelt.

A felperes által csatolt okirati bizonyítékokból megállapította, hogy maga a kölcsönszerződés, illetve annak módosítása tartalmazta a törlesztőrészletek számát és azok esedékességének időpontját, a kölcsönszerződés részét képező ÁSZF III. pontja pedig mind a változó törlesztésű, mind a fix törlesztésű devizaalapú kölcsönök tekintetében rögzítette azokat az adatokat és azt a számítási módot, amely alapján a kölcsönösszeg és a törlesztőrészletek összege az esedékességkor pontosan meghatározható volt. A perbeli kölcsönszerződés és annak módosítása ezért eleget tesz a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjai által előírt követelményeknek, a bíróság a szerződés érvénytelenségét ezen okból nem tudta megállapítani. Az alperes a törlesztőrészletek kiszámítási módjának meghatározását annak két eleme - a bázisárfolyam és a tényleges árfolyam - tekintetében is vitatta, melynek kapcsán a bíróság utalt az ÁSZF III.1.1. pontjában foglaltakra, amely rögzíti a bázisárfolyam és a tényleges árfolyam fogalmát. Tekintettel arra, hogy e két devizaárfolyam közül az egyiket a vételi, a másikat az eladási árfolyam alapulvételével határozta meg a felperesi jogelőd, a két devizaárfolyam közötti árfolyamrésre tekintettel a felperesnek eleget kellett tennie a DH1 és

DH2 törvények által előírt elszámolási kötelezettségnek. Megállapította, hogy a DH1 tv. 3. § (1), (2) és (5) bekezdéséből, valamint a DH2 tv. 3. § (1) bekezdéséből, 18. § (5) bekezdéséből és 38. § (6) bekezdéséből az következik, hogy az elszámolást követően az alperes által kifogásolt árfolyamok helyébe a törvény erejénél fogva a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyama lépett, és a felperes a tisztességtelenül felszámított összeggel az alperes felé elszámolt. Így az alperesnek az ÁSZF-ben meghatározott árfolyamokkal kapcsolatos kifogásai okafogyottá váltak, a tisztességes devizaárfolyam megállapítása és ennek, valamint az eredeti devizaárfolyam különbözetének az alperes tartozásába való beszámítása a szerződésben meghatározott devizaárfolyamokkal kapcsolatos hibákat orvosolta.

A bíróság vizsgálta az alperesnek a kereset összecszerúségével kapcsolatos védekezését. Rámutatott, hogy önmagában az az alperesi nyilatkozat, miszerint a követelés összecszerúségét nem ismeri el, nem teszi a felperes tényállításait kétséggé. Nem elegendő a követelés általában történő vitatása, az alperes pedig kizárólag arra hivatkozott, hogy a felperes nem bizonyította követelése összecszerúségét, mert nem vezette le az alperes tartozását részletesen, jogcímenként lebontva.

Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes az általa becsatolt okirati bizonyítékokkal – különösen a felülvizsgált elszámolással – teljeskörűen bizonyította a követelése összecszerúségét, és annak egyes elemeit részletesen levezette, jogcímenként lebontotta. Ebből kétséget kizáróan megállapítható az alperessel szemben támasztott egyes követelések jogcíme és összecszerúsége. Irrelevánsnak tartotta azt az alperesi hivatkozást, hogy az alperes és jogelődje közötti jogutódlásról rendelkező megállapodás nem tartalmazta, az alperes mekkora összeget vállalt át jogelődjétől. Rámutatott, hogy az alperes és a felperes közötti jogviszonyra ez nem hat ki, a felperes az alperessel szembeni követelését a tartozásátvállalásra tekintettel-jogosult érvényesíteni.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen kérve az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a kereset elutasítását, másodlagosan indítványozva annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság utasítását a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Álláspontja szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy és a felperes között írott szerződés jött létre. A felperes arra hivatkozott, hogy 2008. február 17-én kötött kölcsönszerződést alperesi jogelőddel és ennek bizonyítására kölcsönszerződést, illetve jóváhagyási értesítőt mellékel. A felperes az F/4. alatt mellékelte Megállapodás kölcsönszerződésből fakadó jogok és kötelezettségek átadás-átvételéről elnevezésű okiratra alapítja keresetösszege jogát az alperessel szemben. Ez az okirat és jelen per alperese közötti jogutódlást hivatott rendezni, azonban nem szerepel az okiratban az, hogy a jogelőd a jogutódlásig bezárólag mennyit fizetett a felperesnek, és a jogutódláskor mennyi az a tényleges tartozás, amelyet az alperes átvállal. A felperes nem bizonyította követelése összecszerúségét a jelen per alperesével szemben, nem vezette le részletesen, hogy mekkora összegű tartozást vállalt át az alperes a jogelődjétől, ebből mennyit törlesztett és mennyivel tartozik. A felperes a tartozás részletes levezetését egyáltalán nem mellékelte a keresetéhez, sem abból, sem annak mellékleteiből nem derül ki, hogy a felperes által követelt összeg miért annyi, amennyit a felperes megjelöl. A kereset még az ahhoz csatolt mellékletek áttanulmányozását követően is alkalmatlan arra, hogy az alapján annak ellenőrzése elvégezhető legyen. Nincsenek feltüntetve a konkrét alpereshez köthető törlesztések, nincs tisztázva a különbség az alapkamat és a változó kamat között, és nem derül ki, hogy hogyan változott a tőketartozás hónapról hónapra.

Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a szerződés érvényes. A szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja szerint semmis, a szerződés tárgya nincs meghatározva. A szerződésben rögzíteni kellett volna a kölcsönösszeg tekintetében a folyósítandó forintösszeget és annak a szerződéskötés napján meghatározott árfolyam szerint kiszámított CHF ellenértékét is. A 6/2013.

polgári jogegységi határozat 1. pontjában foglaltak szerint a szerződés tárgyát a szerződéskötéskor kell meghatározni, és ez a kirovó pénznemben meghatározó összeg. Ugyanakkor a perbeli szerződésben a kölcsönösszeg devizában sincs meghatározva és a szerződés nem tartalmazza annak az árfolyamnak az egyértelmű meghatározását sem, amelynek figyelembevételével a folyósított forintösszegeből a kölcsön devizaösszege kiszámítható.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján semmis, a szerződés nem tartalmazza a casco biztosítás díjával kapcsolatos költség összegét, illetve arra vonatkozó becslést. Semmis a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján is, mert nem tartalmazza a törlesztőrészletek összegét és a felperes olyan számítási módot sem rögzített, mellyel az esedékességkor fizetendő törlesztőrészletek kiszámíthatóak lennének. Erre az ÁSZF-ben megadott képlet sem alkalmas, mert olyan összetevőket alkalmaz, amelyek nem egyértelműen meghatározottak. Tekintettel arra, hogy a szerződés érvénytelen, joghatás kiváltására alkalmatlan.

Amennyiben a másodfokú bíróság nem látna lehetőséget a kereset elutasítására, indítványozta az eljárás felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő C-38/17. és a C-118/17. számú előzetes döntéshozatali eljárásokra figyelemmel.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az alperes fellebbezésében új tényt nem állíthat és új bizonyítékokra nem hivatkozhat. Hangsúlyozta azt is, hogy felperes igazolta a kereset összegszerűségét, részletes kamatkimutatást csatolt, amely tartalmazza az összes havi elszámolást tételesen, részletesen. A csatolt folyószámla-részletező rögzíti az előírásokon túl az összes befizetést dátummal, valamint azok jogcím szerinti elszámolását. Az alperes a kereset egyetlen tételeiről sem igazolta, hogy téves lenne, azokat konkrétan nem kérdőjelezte meg, és nem igazolt további befizetéseket sem, nem adta elő, hogy szerinte mi a helyes elszámolás, így valójában nincs is érdemi összegszerűségi alperesi védekezés. A felperesnek nincs köze ahhoz, hogy az alperes és jogelődje milyen elszámolás keretében állapodtak meg a jogutódlásról, a szerződés és annak módosításai a fizetési kötelezettséget egyértelműen tartalmazzák, a felperes ennek megfelelően számolt el az alperessel és ezt bizonyította is. A szerződés tárgya pontosan meghatározott, az megfelel az egységes és következetes ítélkezési gyakorlatnak. A casco szerződés független a kölcsön jogviszonytól, a kölcsönszerződés és a jóváhagyási értesítő tartalmazza a törlesztőrészletek számát, összegét és esedékességét, az ÁSZF pedig rögzíti a havi törlesztőrészletek kiszámításának pontos módját is. Ily módon a szerződés megfelel a Hpt. vonatkozó rendelkezéseinek és az 1/2016. számú polgári jogegységi határozatnak. Az árfolyamok közül csak a kereskedelmi árfolyam jöhet számításba, az alperes számára ez a legkedvezőbb és nem is volt erre vonatkozóan egyedi megállapodás a felek között.

A másodfokú bíróság teljes terjedelmében bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, mert annak – figyelemmel a Pp. 228. § (4) bekezdésére – nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett része.

Az alperes fellebbezése a következő okok miatt alapos.

Előjáróban a másodfokú bíróság utal arra, hogy az alperes fellebbezésében tévesnek tekintette az elsőfokú bíróság azon megállapítását, mely szerint a felperes (helyesen: a felperesi jogelőd) és között kölcsönszerződés jött létre. A fellebbezés e tekintetben egy nehezen értelmezhető tényállítást tesz arról, hogy a felperes bizonyos körülmények között kölcsönvevővel szerződött volna.

Amellett, hogy ez egy olyan új tényállítás, ami a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban nem vehető figyelembe, nem is felel meg az okirati bizonyítékoknak sem, mert azok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperesi jogelőd szerződött, mégpedig a megfelelő írásbeli alakítás mellett. Utóbb ugyanilyen módon módosították is két ízben a szerződést, így az elsőfokú bíróság ténymegállapításai helytállóak voltak.

A másodfokú bíróság a jogalapot illetően egyetértett az elsőfokú bíróság jogi állásfoglalásával, az álláspontja azösszezszerűséget illetően tért el attól.

Az alperesi tartozásátvállaló nyilatkozat összezszerűen valóban nem tünteti fel, hogy milyen tartozást vállalt át az alperes, de magából az okiratból beazonosítható, hogy mely szerződésből eredő tartozásra vonatkozik a nyilatkozat. Így az a körülmény, ha a nyilatkozattételkor ennek pontos összezszerűségét az alperes nem tisztázta, az ő terhére esik, erre utóbb sikerrel nem hivatkozhat. Ez nem teszi érvénytelenné magát a tartozásátvállalást és nem is akadályozza az összezszerűség megállapításának. A tartozásátvállalás értelemszerűen a nyilatkozat-tételkor fennálló tartozásra vonatkoztatható.

Az alperes a szerződéssel kapcsolatos érvénytelenségi hivatkozások közül az elsőfokú eljárásban módosított ellenkérelmében - amelyet a 8. és 12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvek tartalmaznak - már csak a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjaira való hivatkozását tartotta fenn, a b) és c) pontokra való utalást már nem. Ilyen módon ezt a másodfokú eljárásban ismételtelen nem teheti már vitássá.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjait érintő hivatkozások tekintetében pedig a másodfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a szerződés megfelel a Kúria 1/2016. számú polgári-jogegységi határozatában foglaltaknak, ezen az alapon nem állapítható meg a szerződés érvénytelensége.

Az összezszerűséggel kapcsolatos, felperes által csatolt elszámolásokat azonban a másodfokú bíróság nem tartotta olyanoknak, amelyek kellően alátámasztják a felperes keresettel érvényesített követelésének összegét, a következő okok miatt. A kölcsönszerződés szerinti kölcsönösszeg és az elszámolásban szereplő, finanszírozott összeg eltér egymástól, és az elszámolásból nem állapítható meg az sem, hogy miként alakult a szerződés tartama alatt a fennmaradó tőketartozás. A felperes ugyan csatolta a DH2 törvény szerinti elszámolást, az azonban 2015. áprilisában készült és február 15-re vonatkoztatva mutatta ki a tisztességtelenül felszámított összeget, valamint a fennmaradt tőke és kamattartozást. Ehhez képest a szerződés felmondására a 2015. október 5-én kelt okirattal került sor, és a köztes időszakra nincs kimutatva követhető és ellenőrizhető módon a fennmaradó tőketartozás alakulása. Márpedig az alperes kifejezetten kifogásolta az elsőfokú eljárásban előterjesztett érdemi ellenkérelmében, hogy nem állapítható meg, hogyan változott a tőketartozás hónapról hónapra. Ezért önmagában az, hogy a DH2 törvény szerinti elszámolás felülvizsgáltnak minősül e törvény rendelkezései alapján, még nem eredményezi azt, hogy a felperesi elszámolás megfelelő és ennek folytán a keresetben megjelölt összezszerűség megfelelően igazolt lenne.

A másodfokú bíróság ezért változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával és utasította el a keresetet.

Az alperes a fellebbezési tárgyaláson maga is csak úgy indítványozta a per tárgyalásának felfüggesztését, ha a keresetet a másodfokú bíróság nem tartja elutasíthatónak. A másodfokú bíróság nem látta szükségesnek a hivatkozott előzetes döntéshozatali eljárásokra tekintettel a tárgyalás felfüggesztését, mivel a jogvita érdemben elbírálható volt e nélkül is.

Az alperesi fellebbezés eredményre vezetett, így a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében nem köteles perköltséget fizetni a felperes részére, és igényelheti tőle első- és másodfokú perköltségei megtérítését. A feljegyzett fellebbezési illeték térítéséről a másodfokú bíróság az 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 74. § (3) bekezdésére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint határozott.

Budapest, 2018. március 22.

dr. Csepinszky Andrea s. k.
a tanács elnöke

dr. Klicsuné dr. Sólyom Livia s. k.
előadó bíró

dr. Pávlisz Beatrix Hajnalka s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

